

Veilig gevoel op de fiets

ook in het donker



ideate

MOBYCON

F Fietsersbond

Fietsstimulering en sociale veiligheid

De fietser krijgt een sterkere positie in het Nederlandse verkeer. Waarschijnlijk heb ook jij steeds meer aandacht voor fietsstimulering en fietsinfrastructuur. In het Nationaal Toekomstbeeld Fiets wordt de ambitie uitgesproken om in 2027 het aantal fietskilometers met 20% te laten toenemen.

Voorwaarde hierbij is dat iedereen toegang heeft tot een fiets en kan fietsen. Daarnaast is het belangrijk dat mensen willen fietsen.

Deze motivatie stimuleer je onder andere door aantrekkelijke en veilige fietsroutes in te richten.

Opvallend is namelijk dat de routekeuze van fietsers niet altijd afhangt van de snelste route. Een fietser kiest regelmatig voor een prettige, veilige of aantrekkelijke route. [2]

Fietsstimulering gaat dus niet alleen over interventies zoals fietsen aanbieden en fietslessen geven, maar ook over het verbeteren van de fietsbeleving.

Een route in het donker kan bijvoorbeeld een reden zijn om niet te fietsen. In jouw gemeente is vast ook wel een plek die onveilig voelt. Bijvoorbeeld door beperkte verlichting, omdat het een buitengebied is of omdat de omgeving een negatief imago heeft. Ook een grootschalig onderhoudsproject kan gevolgen hebben voor de fietservaring, omdat weggebruikers tijdelijk het wegdek moeten delen of omdat fietsers omgeleid worden langs een minder fijne route.

Een onveilig gevoel kan invloed hebben op toekomstig fietsgedrag. Zo kan de fietser een volgende keer toch voor de auto kiezen of zelfs de keuze maken om helemaal niet op pad te gaan.

[2] https://www.cvs-congres.nl/e2/site/cvs/custom/site/upload/file/cvs2017/sessie_ff2/id_004_yorick_claasen_routekeuzegedrag_fietsers.pdf

Bij de beoordeling van de aantrekkelijkheid en veiligheid van fietsroutes maken we gebruik van de fietspiramide (figuur 1), gebaseerd op de piramide van Maslow. Gemak, comfort en beleving zijn satisfiers. Deze kunnen fietsgebruik stimuleren, maar alleen wanneer de dissatisfiers: veiligheid en betrouwbaarheid en snelheid, op orde zijn.

Als deze aspecten niet op orde zijn, is de drempel voor potentiële fietsers om te gaan fietsen te hoog. Bovendien moeten we voor het verbeteren van de beleving van (nieuwe) fietsers zorgen dat de onderste laag op orde is. Wij zien het daarom als een voorwaarde om te investeren in sociale veiligheid op fietsroutes om ook echt te kunnen investeren in fietsstimulering voor iedereen.



Figuur 1 - Fietspiramide bij beoordeling aantrekkelijkheid en veiligheid

Ons aanbod

Hoe zorgen we ervoor dat fietsers zich prettig en veilig voelen op fietsroutes, ook in het donker? In dit vraagstuk spelen zowel de inrichting van de ruimtelijke omgeving, als cultuur en individuele perceptie een rol. Dit vraagt om een integrale aanpak, die de Fietsersbond, Ideate en Mobycon samen aanbieden.



Foto's in dit document: DigiDaan

We zien twee aanleidingen:

- Werk met werk maken

Tijdelijke verkeerssituaties zijn meestal praktisch en efficiënt ingericht. De beleving van de fietser wordt daarbij vaak onderbelicht. Aan de andere kant biedt deze situatie een perfecte kans om op zoek te gaan naar maatregelen en oplossingen om de sociale veiligheid en de beleving van de fietser te verbeteren.

- Fietsstimulering

Als je wil inzetten op meer afgelegde fietskilometers in jouw gemeente, dan is het belangrijk om goed zicht te hebben op de beleving van de fietser. Wat zien, horen en voelen zij als ze op de fiets zitten? Of waarom stappen ze niet op de fiets als het donker is?

ideate

MOBYCON

Fietsersbond

Contact

Samen werken aan een veilige fietservaring in jouw gemeente?

Neem contact op:

Martijn van de Leur (Mobycon)
m.vandeleur@mobycon.nl

Amete van den Berg (Ideate)
amete@ideate.nl

Ross Goorden (Fietsersbond)
r.goorden@fietsersbond.nl

Onze aanpak

1) Inventarisatie

We bepalen de doelstellingen in deze stimuleringsaanpak. We starten met een schouw, waarbij we bepalen wat de scope van het project is, wie de doelgroep is en op welke locatie we ons richten. De tools die we hiervoor inzetten zijn: schouw, enquête, slimme camera's, stressmeter, interviews, prik op de kaart, buurtsafari en meefietsgesprekken.

2) Analyse

We maakt dat de routes nu niet als aantrekkelijk en veilig worden ervaren? We bepalen de factoren die van invloed zijn aan de hand van onze onderbouwde methode.

3) Advies: maatregelenpakket

We matchen de huidige situatie aan passende interventies. Hieruit volgt een praktisch maatregelenpakket die bij gaat dragen aan de fietsstimulerings-doelstellingen.

4) Implementatie

De maatregelen worden geïmplementeerd. Afhankelijk van de gekozen maatregelen kunnen wij ondersteunen bij de uitvoering, of pak jij dit binnen jouw gemeente verder op.

5) Evaluatie & monitoring

Aan de hand van de doelstellingen die bepaald zijn tijdens de inventarisatie, meten we in hoeverre de beleving is verbeterd en het aantal afgelegde fietskilometers is toegenomen.

